

δίπλωμα

δίπλωμα, το, ουσ. [<αρχ. δίπλωμα (= διπλωμένο έγγραφο)], το δίπλωμα· (ειδικά) το δίπλωμα οδήγησης τροχοφόρου: «τον συνέλαβε η τροχαία να οδηγεί χωρίς δίπλωμα και τον πήραν μέσα»·

- βλάκας με δίπλωμα, βλ. λ. [βλάκας](#)·

- βράδυ σου δώσανε το δίπλωμα; ή βράδυ πήρες το δίπλωμα; βλ. φρ. *νύχτα σου δώσανε το δίπλωμα(;)·*

- έχει δίπλωμα, (γενικά) είναι πολύ ικανός, πολύ επιτήδειος σε κάτι: «αυτός ο άνθρωπος έχει δίπλωμα στην απατεωνιά || έχει δίπλωμα να ρίχνει τις γκόμενες || έχει δίπλωμα στην κλεψιά». (Λαϊκό τραγούδι: *ο μάγκας είχε δίπλωμα στον έρωτα βραβείο και την καρδιά της τη σκληρή την έκοψε στα δύο*)·

- μαλάκας με δίπλωμα, βλ. λ. [μαλάκας](#)·

- με δίπλωμα, που δεν αφήνει αμφιβολία για την ιδιότητά του καλή ή κακή: «δικηγόρος με δίπλωμα», δηλ. πολύ καλός δικηγόρος ή «χαρτοκλέφτης με δίπλωμα», δηλ. πολύ μεγάλος χαρτοκλέφτης. Πρβλ.: *για το χατίρι σου μικρή, έλαβα δίπλωμα μπεκρή* (Λαϊκό τραγούδι). Συνών. *με πατέντα / με περικεφαλαία*·

- με διπλώματα και παπλώματα, επιτείνει την έννοια του διπλώματος που κατέχει κάποιος σε ένα τομέα: «είναι μηχανικός με διπλώματα και παπλώματα». Αγαπημένη έκφραση του Καραγκιόζη στο θέατρο σκιών·

- *νύχτα πήρες το δίπλωμα; ή νύχτα σου δώσανε το δίπλωμα;* ειρωνική παρατήρηση σε ατζαμή οδηγό: «πρόσεχε, ρε παιδάκι μου, θα μας πατήσεις, νύχτα σου δώσανε το δίπλωμα;»·

- του κάνω δίπλωμα, τον καταφέρνω, τον τυλίγω, τον ξεγελώ, τον εξαπατώ: «από δω τον είχε, από κει τον είχε, του 'κανε δίπλωμα και του πήρε τα δανεικά που ήθελε». Για λόγους έμφασης, πολλές φορές, μετά το ρ. της φρ. ακολουθεί το *ένα* και για μεγαλύτερα έμφαση η φρ. κλείνει με το *μα ένα* ή με το *μα τι*, ιδιαίτερα τονισμένο, παρασύροντας μαζί του και τη λ. *δίπλωμα*, π.χ.: του 'κανα ένα δίπλωμα, μα ένα (μα τι) δίπλωμα, που δεν του άφησα φράγκο στην τσέπη».

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας